

Annak megvilágítására, hogy mily viszonyok között lehet a tavaszi búzának elsősorban jelentősége, közöltem továbbá ugyanott egy vasvármegyei gazdaság példáját, amely a Rába árterében fekszik és csapadékos őszi nem bírja kötött agyagtalaján a mélyben fekvő táblákat őszi búzával bevetni. Ott a tavaszi buza természetesen nagyon jó szolgálatokat tesz és termése nem marad az őszi búzáé mögött. Ezért még oly évben is, mikor nincs baj az őszi vetéssel, tavaszi búzát 8-14. kat. holdon mégis vetnek, hogy szükség esetén ne álljanak megbízható jó tavaszi buza vetőmag nélkül.

Ezzel ellentétben a legtöbb gazdaságunk csak az utolsó órában fanyalodik rá kényszerűségből, hogy tavaszi búzavetőmag után járjon, amikor sokszor már hiábavaló minden fáradozása, nem jut jó maghoz, vagy hazai, illetve nálunk már meghonosodott jó fajta hiányában mindenféle külföldi tavaszi búzavetőmagot kap csak, amely, mint a háború alatt is tapasztalhattuk, igényessége és késő érése miatt nem hozzánk való és csak még jobban rontja a tavaszi búzának amugy sem jó hírét.

Ezért már 1922-ben — a december 9-én a gazdaságok alkalmából az OMGE-ben mondott előadásom folyamán — kifejtettem, hogy minden buzatermelő gazdaságban, ha kis területen is, de annyi tavaszi búzát mégis kellene termeszteni, hogy olyan esztendőben, amikor nincs elég őszi vetése valamely gazdaságnak, az ne álljon kipróbált tavaszi búzavetőmag nélkül. Ugyanott rámutattam arra a hibára is, hogy másrészt a tavaszi búzát természetű gazdaságaink ebbeli termésük feleslegét a legtöbbszór röviddel aratás után eladják fogyasztásra, ahelyett, hogy tavaszig tartogatnák, amikor nem egyszer magasabb áron vetőmagnak eladhatnák.

De nemcsak a mostani időjárás teszi időszerűvé, hogy a tavaszi buza kérdésével foglalkozzunk, hanem még más körülmény is irányítja figyelmünket e tárgyra. Mint azt a „Köztelek“ben megjelent közlésekből is láthatjuk, az a mondas, hogy „Tavaszi buza, ravasz buza“ kezd jogosultságából veszíteni, amióta a hazai nemesítés a tavaszi búzának két általánosan ismert hibáját: csekély termőképességen és késő érésen eddig is már nagyot javított.

Igy tehát kétszeresen időszerű, hogy a tavaszi buza kérdését újból elővegyem és annál inkább teszem azt, mert Günther Imre növénynemesítő intézőnek a „Köztelek“ 1924. évi 9. számában a tavaszi búzáról elmondottakból szeretnék egyet-mást jobban kiemelni, valamint egy-két dolgot hozzáfűzni és ezzel megrajzolni azt a szemszöveget, amellyel véleményem szerint a tavaszi buza ügyét ma néznünk kellene. Mert Günther Imrével egyetértően a tavaszi buza kérdését oly fontosnak tartom, hogy az szerintem a jelenleginél nagyobb, nemcsak szükségéből kirobbanó, hanem állandó érdeklődést érdemel.

Mint Günther Imrének hivatkozott cikkében közölt adatok is bizonyítják, nem egy hazai gazdaságban már megtörtént, hogy a tavaszi búzák egyik-másik évben többet termettek az őszi búzánál, különösen amikor az utóbbit kedvezően őszi, vagy tél, rossz kitavaszkodás, esetleg egér- vagy rovarkár megsanyargatta, vagy az őszi nem kellő időben és nem megfelelően előkészített talajba vethették.

Az utóbbi eset a leggyakrabban belterjes gazdálkodás esetén állhat elő hazánk hűvösebb vidékein, ahol a búzának későn lekerülő kapásnövény után csak október végén, novemberben történhet a vetése kockázattal szokott járn. Ezért igaz van Günther Imrének, mikor különösen cukorrépagazdaságokra mondja a tavaszi buza természetét általános jelentőségűnek.

Magam is ismerem Dunántul gazdaságokat, ahol az őszi buza elhelyezése nagy gondot okoz még akkor is, ha őszi a vetőterületnek csak 25%-án természetnek. Ahol a takarmánynak jó része évelő here és ahol azonfelül kénytelenek rozsot is termeszteni, ott a korán lekerülő takarmánynövények után még elhelyezhetik jól a rozsot és talán a búzának egy részét is, de cukorrépa, valamint a nem korai kukorica, burgonya és hasonló kapások után Dunántul inkább tavaszi kalászos tanácsos vetni. Ily viszonyok közt nem marad más hátra, mint az őszi buza egy részét tavaszi kalászos után tenni. Ez az elhelyezés pedig eszményinek, a búzára természetfokozónak éppen nem mondható. Ha már nem kerülhetjük el, hogy kalászos után következzen, régi szabály szerint tavaszi kövesse az őszi, őszi

*) L. Günther Imre, Nemesített tavaszi búzák termelésének jelentősége, „Köztelek“ 1922., 64. old.; Hermann Gyula, Zalazentgróti nemesített tavaszi búzák, „Köztelek“ 1922., 90 old.; Günther Imre, A nemesített tavaszi buza termelése, „Köztelek“ 1924. 107. oldal.

után ugyanis több mint fél esztendő áll rendelkezésre arra, hogy a talajt a tavaszi alá kellően előkészítsük, míg tavaszi után őszi vetve, különösen szárazságban, a talaj előkészítése nagyon hiányos lesz.

A tavaszi buza tehát különösen cukorrépagazdaságokban volna fontosabb szerepre hivatott.

De mint a többi gazdasági növényünkénél, úgy talán a tavaszi búzánál a legkevésbé mindegy, hogy milyen fajtát termeszünk és hogyan!

Hogy a gazdát a tavaszi buza termesztése körül csalódások ne érjék, annak bizonyos feltételei vannak!

A tavaszi buza sikerültének egyik alapfeltétele, hogy a gazda csak megbízható helyről szerezzon be vetőmagot oly fajtából, mely nálunk idejében beérik és elég bőven terem.

Leghelyesebben kezdetnek többféle fajtából hozatni vetőmagot és azokból pontos és több évi kísérletezéssel kiválogatni az oda leginkább való.

A tavaszi búzavetőmag vásárlásánál azért is kell óvatosnak lenni, mert már megtörtént, hogy tavaszi buza helyett likiismeretlenül őszi búzát adtak el a gazdának. A legtöbb őszi búza pedig tudvalevően tavasszal vetve, vagy éppen nem, vagy csak ki nem elegendő mértékben indult szárba, szóval nem, vagy alig hoz magot, hacsak elvetése után a megdagadt magot a földben fagy nem éri, vagy ha vetés előtt be nem áztatjuk és meg nem fagyaszjtjuk.

Tavaszi búzavetőmag vásárlásánál annál inkább megokolt az óvatosság, mert magja után nem lehet a tavaszi búzát az ősziót megkülönböztetni, amint azt a Köztelek 1914. évfolyamának 1020-1022. oldalán részletesen megírtam. Csak ha elvetjük, tudjuk meg fejlődéséből: tavaszinak tekinthető-e. Az a buza, amely tavasszal vetve nem indul szárba, a hazai viszonyok között a tavaszi buza fogalma alá nem vehető: ami tavaszi buza akar lenni, annak nálunk még május közepén vetve is, szárba kell indulnia. Ezt azért említem fel, mert perekben az eladók a tavasszal vetett búzának szárba nem indulása ellen azzal szoktak védekezni, hogy az eladott vetőmag tavaszi buza volt ugyan, de azért nem indult szárba, mert a vetés elkésve történt.

Amint azután már többször, legutoljára a „Köztelek“ 1924. évi 7. számában megírtam, ügyeljenek gazdáink arra is, hogy tavaszi búzának keménységű búzát (Triticum durum) ne vessenek, mert malmaink sem ezt, de még a vele csak kis mennyiségben kevert közönséges búzát sem veszik. Szerencse, hogy a hazánkban itt-ott természetű — és néhol tévesen champlainnak is nevezett — keménységű buza magja oly jellegzetes, hogy azt hosszukas és szegletes alakján, nagy keménységén, áttetsző üvegszerűen könnyű felismerni. Kétes esetben forduljon a gazda magminta beküldésével a M. Kir. Vetőmagvizsgáló Állomáshoz, Budapest, II., Kis Rókus-utca 11/b.

Hogy azonban megfelelő termést adhasson, elsősorban pedig, hogy első fejlődése gyors legyen, ezzel a szárazságnak jobban ellenálljon és hamarabb érjék, valamennyi tavaszi búzát jól előkészített, feltöltött öszel megszántott és jó erőben lévő földbe, minél korábban és sűrűn kell vetni.

Günther Imre cikkében igen helyesen a tavaszi buza alá nagyon ajánlja a sortrágyázást annál jobban, minél később vethetjük csak el. Tapasztalásból beszél, mert 1923-ban csakis sortrágyázással biztosították Eszterházaán a késő kitavaszkodás folytán március végén, április elején vetett tavaszi buza termésének sikerültét.

A sortrágyázás a műtrágyázás leghatékonyabb alakja. Különösen a tavasziaknál szokta a vetéskor sorba adott műtrágya sokkal nagyobb mértékben siettetni az első fejlődést és az érést, valamint sokkal jobban fokozni a termést, mint a szóralt adott műtrágya.

A tavaszi buza sortrágyázásánál is elsősorban a szuperfoszfát jöhet figyelembe. Hogy sorba adva tavaszi búzánál is a szuperfoszfát mennyivel jobban érvényesül, mint ha szóralt alkalmazzuk, azt mutatja a Pusztakamaráson 1911-ben végzett és a „Köztelek“ 1912. évfolyamának 389. oldalán közölt kísérletek eredménye, ahol tavaszi búzánál kat. holdankint a termés következően alakult ki.

Trágyázatlan	Szalmatermés 30 kövés ke-resztekben	Szupertermés kg.-ban	Szalmában kereszt	Szomban kilogramm
160 kg. szuperfoszf. szóraltan	16	481	2	151
75 kg. szuperfoszf. sorba	18	612	2	134
110 kg. szuperfoszf. sorba	20	830	4	369

75 kg. szuperfoszfát sorba tehát kb. ugyanakkora hatást fejtett ki a tavaszi búzában, mint 150 kg. szóraltan, míg 110 kg. szuperfoszfát sorba majd megkésztette a műtrágya nélküli bizony gyengének maradt magtermést.

Hogy sorba mennyi szuperfoszfát alkalmazása lesz a leghelyesebb, illetve a legjövődélműzebb, azt gazdaságunkint természetesen csak a kísérletezés döntheti el. Ugyancsak a kísérletezés a megmondhatója annak vajjon nem lesz-e helyénvaló a szuperfoszfáttal együtt kevés — kat. holdankint 25 — 30 kg. chilisátrómot is adni sorba.

Hazai kísérletek ugyanis beigazolták, hogy a tavaszi kalászosoknál a szuperfoszfát a legtöbbszór csak nitrogénműtrágyával együtt adva szokott érvényesülni és pedig nemcsak nitrogénben szegény, de még humuszban elég gazdag talajon is, ha ar. tévéketlen, vagy ha hűvös időben a talajban a salétromképződés csak későn indul meg. Már pedig a tavaszi búzát az árpánál, zabnál is korábban kell vetni, mikor a talaj még nem melegegett fel annyira, hogy sok salétrom képződnie benne. Viszont ha későn vetjük a tavaszi búzát, nem buja és nem heves talajon a chilisátrómot azért jó adni, mert elősegíti a bokrosodást, már pedig a tavaszi buza termése nem kis mértékben attól is függ, hogy mennyire bokrosodhatott meg.

A bokrosodás másrészt szoros összefüggésben van a vetés idejével is. A tavaszi buza az árpánál és zabnál korábban vetendő. Eszterházaán és Zalazentgróton, ahol hazánkban a tavaszi buza nemesítése folyik, törekszenek azt lehetőség szerint már februárban elvetni, hogy mielőbb keljen, minél jobban bokrosodhassék és minél korábban beérjék.

Aki fölött nem bírja tisztességesen megmunkálni és megtrágyázni, vagy aki nem képes idejében elvetni a tavaszi búzát, az ne gondoljon tavaszi buza termesztésére, az helyette árpát, vagy még inkább zabot vessen tavasszal. Mert sokkal jobban jár, ha a hiányzó búzát az eladott zabtermés árán szerzi meg, mintha sovány, rosszul előkészített földbe, esetleg még elkésve is tavaszi búzát vet.

Az őszi búzának rendes, átlagos bokrosodását azonban a tavaszi buza akkor sem fogja elérhetni, ha jó földbe, illetve sortrágyázva és ha korán is vetjük és ezért a tavaszi búzát az őszinél sűrűbben kell vetni. Cserhátán az őszi búzánál 90-125 liter mond kat. holdankint vetőmagból szükségesnek, a tavaszi búzából 110-150 liter, a szem nagysága, a föld ereje és előkészítettsége, a vetés ideje stb. szerint. A helyes vetőmagmennyiséget vidékenkint és fajtánkint ismét a kísérletezés feladata megállapítani.

A vetőmag csávázásáról és a vetés acetolálásáról, valamint adott esetben kikelés után a fiatal vetés megboronolásáról a tavaszi búzánál sem szabad megfeledkezni ott, ahol az érés megkésése nem baj, mert a boronálás, mint tudjuk, előmozdítja a bokrosodást, de késlelteti az érést.

Ha azután a tavaszi buza nemesítése oly örvendetesen halad előre, mint ahogyan a kezdet szép eredményei után reményleni lehet, vagyis ha bővebben és biztosabban termő lesz és jövődélműzebb tekintetében biztos versenyre kelhet a többi kalászossal, ha továbbá gazdáink az ő viszonyaiknak megfelelő fajtákat fogják termeszteni, ha továbbá tavaszi búzát csak jó földbe és sortrágyázva fognak idejében vetni, akkor közelnek látom azt az időt, amidőn gazdáink már nem fognak azon vitakozni, hogy tavaszi buza helyett nem okosabb-e árpát vagy zabot vetni,*) hanem mezőgazdaságunkban a tavaszi buza rendesen természetű műveleti növényként el fogja foglalni az őt megillető helyet a többi tavaszi kalászos, az árpa és a zab mellett és a tavaszi búzátalákat a gazdaságokban többé már nem fogják a látogatóknak különlegességgépen bemutatni, vagy előtte hibánként eltúlkolni.

Gyűrfás József.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

A hóguta.

Szunyogh Gáspár fenti című közleménye kapcsán legyen szabad röviden az ideai rossz gabonatermés okait viszonyaim között a következőkben vázolni. Tolna vármegye, dunántuli éghajlati viszonyok, dombos fekvésű, középkötött, meszes, barna agyagtalajon gazdálkodom.

*) V. ö. Kissel Zsigmond és Hohfelder Mihály, „Megfontolás a tavaszi buza vetésénél“ c. cikkei a „Köztelek“ 1913., 2-3. és 333. oldalain.

Az ideai rossz mény resultár emlíendő: 1. a gabona a rozsdák. Kéi kedvezett é

Április 30-án	1
Május 2-án	6
" 6-án	5
" 9-én	10
" 10-én	26
" 12-én	11
Május 27-én	5
" 28-án	6
Junius 2-án	7
" 3-án	10
" 5-én	4
" 6-án	18
Junius 13-án	28
" 18-án	6
" 23-án	20
" 24-én	7
" 25-én	7

Az időjárás te lődésének, hog szár- és kalász spórállapot), a pedig a gabona aránylag igen k

Fokozták ezt és a június 13-i gabonát lefektet lenül érintkezett Ez volt a rozsdá

Az ősziéket il pedig a Helminth sen fertőzték me Befolyásolta m

2. a gabonában len eltolódás. Ug csapadék és a b szárbainduló zott, melyet az ő fagykár-okozta k sebb bokrosodás indulás, a tavaszi folytán még késő

Mi volt tehát a A tenyésztésű növénynek valóba a kalász szemét u Junius 25-én bek melegség, mely i gabonaállapot t keményítőnek a rövid volt az idő, méseredményeink jelentkező rozsdá veket és ha enge erejét a nedvkerü

A mohó étvágyu gombabetegségek u

A június 25-én h talán nem volt m 1922-i esztendőben ság gabonacéresor

Azonban a gabona volta és a rozsdá volt ahhoz, hogy eredményezhette a eredmények — köző körülmények — köző gútáról.

Már most az a k gabona? Valószínű nek hiányzottak az e nek nem jelentkezet ködök, nem dült m esőt éppen a fejlőd mikor a gabona a legfogékonyabb stb. rozsdának ellenálló t is meggyőződtem az birtokon, ahol rendes dás szomszéd kiszga olyan talaj és éghajla buzavetőmagja egy nemesítő üzem rozsdá hogy erre több példa ken bizonyítja, hogy

WD-TRAKTOR VEZÉRKÉPVISELET: **„LIGO“ R.-T.** BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31. TELEFON: 184-11 Sürgönyeim: LIGORT, BUDAPEST

KEREKES ÉS TANKRENDSZERŰ **TRAKTOROK** 25 ÉS 50 LÓERŐS **MOTOREKÉK** SZÁNTÁSRA VONTATÁSRA HAJTÁSRA NEHÉZ TALAJOKRA IS EGYARÁNT ALKALMAS TARTÓS, ÜZENRIZTOS NEMET GIÁRTMÁNY PÓTALKATRÉSZEK JAVÍTÁSOK

WD

CHENG Angolkór, **FU** takarmány **HI** foszforsavas taka etetés

Az idei rossz gabonatermést vidékünkön két körülmény resultánsa okozta, melyek közül első helyen említenéd:

1. a gabonabetegségek egész sorozata, nevezetesen a rozsdák. Kifejlődésüknek az időjárás rendkívül kedvezett és ezt a következő csapadéknapló igazolja:

Április 30-án	17.0 mm. eső	I. időszak (a rozsdafertőzés időszaka); 14 nap alatt 75.5 milliméter eső.
Május 2-án	6.5 " "	
" 8-án	5.0 " "	
" 9-én	10.0 " "	
" 10-én	26.0 " "	
" 12-én	11.0 " "	
Május 27-én	5.0 mm. eső	II. időszak (a levélrozsa kifejlődésének időszaka); 11 nap alatt 42 mm. eső; ködös reggelek.
" 28-án	6.5 " "	
Június 2-án	7.0 " "	
" 3-án	1.0 " "	
" 5-én	4.5 " "	
" 6-án	18.0 " "	
Június 13-án	28.0 mm. eső	III. időszak (szár- és kalászkifejlődése, fekete rozsdamegjelenése). 13 nap alatt 77 milliméter eső. Az időjárás borus, fülledt, meleg.
" 18-án	6.5 " "	
" 23-án	28.0 " "	
" 24-én	7.0 " "	
" 25-én	7.5 " "	

Az időjárás tehát annyira kedvezett a rozsdák kifejlődésének, hogy a levélrozsdán kívül nemcsak a szár- és kalászkifejlődés, hanem téli alakja (teleutóspóraállapot), a fekete rozsdák is megjelent, még pedig a gabona fejlődésének állapotához képest aránylag igen korán.

Fokozták ezt még a június elején jelentkező ködök és a június 13-iki erős vihar, amely utóbbi a száraz gabonát lefektette. A földön fekvő gabona közvetlenül érintkezett a talajból kigőzölögő vízpárákkal. Ez volt a rozsdák melegágya.

Az ősziekkel illetékesen a rozsdák, a tavasziakat pedig a Helminthosporium-gomba és a rozsdák vegyesen fertőzték meg.

Befolyásolta még a rossz termést:

2. a gabonaneműk tenyésztésében mutatkozó kedvezőtlen eltolódás. Ugyanis a júniusban jelentkező sok csapadék és a borult időjárás az amugy is későbbben szárbainduló növény éréseben késedelmet okozott, melyet az ősziekkel fokozott még eredetileg a fagykár- okozta kiritkulás és ennek kapcsán az erősebb bokrosodás alkalmá, tehát a későbbi szárbaindulás, a tavasziaknál pedig a késői kitavaszkodás folytán még későbbi elvetés lehetősége.

Mi volt tehát a helyzet június végén?

A tenyészidő kedvezőtlen eltolódása folytán a növénynek valóban kevés ideje maradt arra, hogy a kalász szemét megtöltse a lisztet alkotó anyaggal. Június 25-én bekövetkezett nálunk a rendes nyári melegség, mely idejéhez képest még elég éretlen gabonaállapotot talált. Ellenére annak, hogy a keményítőnek a szemekbe való vándorlására már rövid volt az idő, korántsem csalódtunk volna terméseredményeinkben annyira, ha a nagy mértékben jelentkező rozsdák el nem vonja a növénytől a nedvet és ha engedte volna, hogy a növény teljes erejét a nedvkeringés lebonyolítására fordíthassa. A mohó étvágy és nagy mértékben jelentkező gombabetegségek útját állták ennek.

A június 25-én beköszöntött nyári meleg egyáltalán nem volt mondható rendellenesnek, hisz az 1922-i esztendőben sokkal tikkasztóbb volt a forróság gabonaéréskor, mégsem volt szó hőségutáról. Azonban a gabonafejlődés állapotának késedelmes volta és a rozsdák heves természetű megjelenése elég volt ahhoz, hogy ez a rendes meleg nyári idő is eredményezhette a termésromboló hatást a változó körülmények között. Ennyiben beszélhetünk hőségutáról.

Már most az a kérdés, hol nem szorult meg a gabona? Valószínűleg ott, ahol a rozsdák kifejlődésének hiányzottak az előfeltételei, vagyis, ahol a csapadék nem jelentkezett ily időszakokban, nem voltak ködök, nem diúlt meg a gabona, nem kapta a sok esőt éppen a fejlődésnek abban az időszakában, mikor a gabona a rozsdával való megfertőzésére a legfogékonyabb stb. Továbbá ott, ahol például éppen rozsdának ellenálló buzákat termeltek. Erről magam is meggyőződtem az idén egy vasmegei kisebb birtokon, ahol rendes buzatermés volt, míg a barázdas szomszéd kiscsajdák csak ocsut arattak ugyanolyan talaj és éghajlati viszonyok között. Eme birtok buzavetőmagja egy nyugatmagyarországi növény-nemesítő üzem rozsdáálló buzafajtája volt. Azt hiszem, hogy erre több példa is van az országban, ami élelken bizonyítja, hogy a rossz termést az idén nem

az ugynevezett hóguta, hanem a rozsdák idézte elő, mellékesen pedig a szerencsétlen tenyészidőbeli eltolódások.

Rovar, illetve légykárók vidékünkön nem voltak a gabonafutrinkán kívül, ahol nyomokban megfigyelhető volt a frillégycsár is.

Felsőreg, Tolna vm.

Kemptoner Ernő.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS ÉS TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Wellmann Oszkár dr.

Az apaállatszemplék.

Bár egyes vidékeken még be sem fejeződtek az apaállatszemplék, mégis soron kívül szükségesnek tartom a már megtörtént szemlék alkalmával újabbban észlelt tapasztalataimra az érdekelteknél felhívni a figyelmét — amely mint más oldalról kapott értesülésem szerint felő, hogy nem is elszigetelt, hanem gyakori jelenség —, mely nagyon alkalmas lehet arra, hogy évtizedek céltudatos munkáját, a szépen fejlődő állattenyésztésünket visszafellessze, helyenkint katasztrófális elzúllással fenyegetse.

Ma, amikor mindenki az intenzív gazdálkodás és többtermelés mellett, a helyesen megoldott „szanálástól“ várja közgazdaságunk talpraállítását, ugyanakkor, ugyanezzel a „szanálással“ kapcsolatos takarékosággal ölik meg mezőgazdaságunk eddig legjobban virágzó lételemét, sok áldozat árán a mai nívóra fejlesztett állattenyésztését.

Ugyanis, hogy röviden a tárgyra térjek, a szanálással kapcsolatos takarékoságból egyes községek s városok létszámadataiknál elsősorban a legkisebb egzisztenciákat, a mezőőröket becsátották el állásaikból.

Aki a vidéki közigazgatás eme legkisebb munkásait ismeri, tudja, hogy a mezőőr volt az, aki a neki kiosztott területen tanyáról-tanyára ismeri az állattartó tulajdonost (különösen az alföldi tanyarendszerre áll ez), a jó állattenyésztőt, a zugapaállattartót.

A mezőőr az, akire támaszkodva, apaállatszemplék alkalmával elővezetettek az összes eldugott, tanyán vagy zugban meghúzódó tenyészállatok, állatösszeírások alkalmával pontosan beszolgáltatta kerületének állatlétszámát, aki a közlegelők karbantartására kiadott rendeleteket rovarkárók elleni védekezéseket tanyáról-tanyára ellenőrizte s arról a járási gazdasági felügyelőnek, vagy közigazgatási előjárójának beszámolt.

Egyik nagyobb alföldi városunkban, melynek területe nem kevesebb mint 66,000 kat. hold, ahol az állattenyésztés a tenyészkanokat kivéve, az eddigi évek céltudatos munkája következtében nívóságra mondható, ahol a tavalyi szemlék alkalmával a szolgálatban álló nyolc mezőőr nem kevesebb, mint 140 db zugment állított elő, megtörtént az idén, a nyolc mezőőr elbocsátása után, hogy a kintzött apaállatszemplére egyetlen egy gazda sem állította elő tenyészállatot, jóllehet a város gazdasági tanácsnoka tartván mezőőrök hiányában a bekövetkezőktől, heti vásárok alkalmával dobszó útján, a helyi sajtó hirdése és röpcédulák útján, mit a tanyai iskolásgyermekekkel küldött szét az apaállattartó gazdáknak, hirdette a kötelező elővezetést, mégis minden törekvése illuzióriussá vált, az elbocsátott mezőőrök hiányában.

66,000 kat. hold kézbentartása a mezőgazdaság és állattenyésztés szempontjából mezőőrök nélkül teljesen illuzórikus, mert sem a gazdasági tanácsnoktól, sem a gazdasági felügyelőtől ekkora területek bejárása nem kívánható, de ez különben fizikailag lehetetlenség is.

Egyebekben pedig sejtetni lehet, hogy úgy a városi, mint községi választott alkalmazottak bizonyos foku jó viszonyban kell hogy álljanak a gazdátársadalommal, erőlyesen csakis a gazdasági felügyelő léphet fel, amelyre csak a mezőőrök bekapcsolásával lehet képes, akik mintegy további végrehajtó szerveit kell hogy a gazdasági felügyelőségeknek képezzék.

A fenti példával illusztrált esetekben, a helyzet megmentésére az alispánok gyors és sürgős intézkedése volna szükséges, hogy az elbocsátott mezőőrök azonnal visszaállítsanak a pontjaikra, illetve

létszámaik a területek nagyságának megfelelőleg kiegészítendőek legyenek. Akiknek, mint tudjuk, személyi járandóságuk nem jelentenek akkora terhet, a községek, városok költségvetésében, mint amekkora kárt az állattenyésztés visszatejlődése jelent, amugy is megcsontított szegény hazánkban.

Klaszsek Ödön

m. kir. gazd. felügyelő.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Kneusel-Herdliczka Ernő.

A Fordson-tractorkor.

Klinger Zsigmond dr. pestvármegyei földbirtokos a „Köztelek“ január hó 22-én megjelent számában a Fordson-tractorkor üzemlételegéhez néhány, általános tapasztalattal ellenkező megjegyzést fűz. Ennek a közleménynek néhány pontjára óhajtanék válaszolni.

Először is a Klinger dr. tulajdonában lévő Fordson olajfogasztására volna néhány szerény megjegyzésem. Ugyanis a cikkirő a traktor vételekor nem volt hajlandó beszerezni a gyár képviselője által ajánlott és a traktoroknál egyedül megfelelő amerikai és magas viszkozitású olajat, hanem alacsony viszkozitású olcsó olajat vásárolt, ami eredő oka lett az összes kellemetlenségeknek. A kiküldött szerelők igazolták, hogy megvizsgáláskor két izben, amidőn a gazdaság áttért a jó olaj használatára, a kezelésnél nagyfoku hanyagság volt megállapítható, mert csak a katter aljában 600 gr. homokot találtak. Ugyanis az olajat nyitott edényben tartották, az tehát csakhamar megtelt homokkal és porral, így természetes, hogy az az olajjal együtt azután bekerült a motorba. Tehát a kezelés nem volt megfelelő. Ezt igazolja az a tény is, hogy tudomásunk szerint ebben a gazdaságban, ahol egyébként a tulajdonos részéről a modern technikai haladás iránt az érdeklődés meg volna, nincs meg az alkalmazott személyzetnél a megkövetelhető gondosság, mert tudomásunk szerint ebben a gazdaságban más gépek is már teljesen tönkrementek. (Egy Fageol-rendszerű traktor és egy Rába-gép is.)

A kifogásolt gépet, amelyet a tulajdonos a Fordson-tractorkor képviselőségének visszajuttatott, azonnal átadták a műgyetem mezőgazdasági géptani tanácske gépkísérleti állomásának a gép állapotának megvizsgálása végett. Ebben a vizsgálatba a Fordgyar képviselője be óhajta venni az összes szakteknitelyeket abból a célból, hogy megállapítsák azt, hogy mi javítandó meg és hogy mi a bajnak az eredő forrása. A cég a gép elhanyagolt állapotának ellenére a gépet rövid időn belül teljesen rendbe hozhatja és üzemképes kifogástalan állapotban Klinger dr. rendelkezésére bocsáthatja.

Ma már Magyarországon 500 drb.-on felüli Fordson-tractorkor van üzemben és a tulajdonosoknak nagy száma meg van a géppel elégedve. A Fordson megfelelő voltát bizonyítja az is, hogy az angol kormány egymaga 5000 darab Fordson-tractorkor vett át.

Berdenich Ernő

okl. gépészmérnök,

Haltenberger Vilmos, a Ford-gyárak aut. képviselőjének műszaki vezetője.

A cementárak leszállítását kívánják a gazdák.

Mult év utolsó hónapjaiban, a szanálással kapcsolatban, az építőanyagárakat kismértékben leszállította a közvetítő kereskedelem.

A gazdák részére legfontosabb építőanyagnál — a cementnél — volt leginkább megfigyelhető a fokozatos árlemorzsolódás. Az egyes gyárak egészséges versenyre keltek egymással, hogy árjaikat leszállítsa, a kevés fogyasztásból maguknak megfelelő részt biztosítsanak.

Mindenki azt várta, hogy a korona állandó javulásán kívül a jelenlegi és közel jövőben várható, minden eddigi mértékét meghaladó s nagyrészt a kétszeres aranyparitás körül mozgó építőanyagáraknak tulajdonitandó építőipari pangás is hozzájárul majd az indokolatlanul magasán megállapított építőanyagárak további leszállításához.

Elképzelhető, hogy ily körülmények között mily megdöbbenéssel fogadták az építőiparosok és az építkezni akaró gazdák azt a hírt, hogy a cement árát a napokban újból felemelték.

CHINOIN GYÓGYSZ. - ES VEgy. TERM. GyÁRA B-T. UJPEST

Angolkór, csontlágulás stb. ellen
FUTOR
takarmánymész, főleg sertéseknek.
HIZÁN
foszforsavas takarmánymész, polyva, törek stb. etetésénél és kutyának.

A **MÉTÉLYKÓR**
biztos hatású gyógyszere a
DISTOL
100%-os eredmény!

Állatgyógyászati osztály
Köhösség és egyéb hűrelősködők ellen
KOPTIN
CARBOVENT.
por
bélhurut
ellen.
pálca
magzathuruk
visszamaradásánál.

A gyárak megbizottjainak egyidőben érkező ár-emelés-bejelentő értesítéseiből s a szállingózó hírek-ből következtetve, ugylátszik, itt kartellszerű megállapodásról van szó, mely nem engedi meg, hogy a keresletnek és kínálatnak, valamint a termelési költségeknek megfelelően a spekuláció által felhajtott cementárak a reális értékre lemorzsolódjanak.

Miután oly anyagról van szó, melynek áralakulása nemcsak a gazdát, hanem szociális problémákkal való kapcsolata révén az ország egész társadalmát érdekli, nem hagyhatjuk azt szó nélkül, már azért sem, mert indokolatlan s mert továbbra is tétlenül nézve, miként használja fel a közvetítő kereskedelem a korona állandó javulása mellett a spekuláció tulkapásait — ez esetben ugylátszik a buza árának emelkedését — általános drágításra, tartanunk kell attól, hogy a szanalás csodót mond.

A cement jelentős szerepére a mezőgazdaságra már több ízben felhivtuk olvasóink figyelmét. Kimutattuk, hogy ez az építőanyag lehetővé teszi a tulnyomórészt importált faanyagból készült épületszerkezetek (födémek, tetők, jászlak, hidak, kerítések stb.) helyettesítését a gazdaságosabb beton- és vasbetonszerkezetekkel. Olcsó cement szállításával a beton- és vasbetonszerkezetek térhódítását előmozdítva külkereskedelmi mérlegünket javíthatjuk, munkalkalmakat teremthetünk s eme szerkezetek nagy tartóssága révén az építkezések tatarozásával járó nagy kiadásait a mezőgazdaságnak redukálhatjuk.

Számos esetben kifejtettük, hogy a mezőgazdasági többletermelés előmozdítására elsősorban trágyatelepeinket kell rendbehozni s a takarmány jobb értékesítése céljából takarmánysilókat kell építeni. Tipikus betonépítmények ezek, melyeknek költsége elsősorban a cementáraktól függ.

Hogy e téren számottevő haladás még nem történt, az főleg annak tulajdonítandó, hogy a gazdák jogosan várják a közvetítő kereskedelem által felhajtott cementáraknak a stabilizált koronánk értékének megfelelő szállítását.

Azonban nemcsak a gazdákat érdekli az építőanyagok s elsősorban a cement árának alakulása, hanem a lakáshiány és az építőipari pangás révén ugyszólván minden alkotni, dolgozni vágyó embert.

Bármily vállalkozásról legyen szó, az első lépés a szükséges üzlet-, gyári- s lakóhelyiségek biztosítása, illetve felépítése. Rendesen már itt megakad a vállalkozás, mert a kétszeres aranyarányon mozgó építőanyagokkal kalkulált építési költségek a legtöbb befektetés rentabilis voltát már előre is kizárják.

Ha az általános pangással kepcsolatos számos szociális bajt gyökeresen orvosolni akarjuk, az annyit hangoztatott újraépítést tényleg meg kell valósítanunk és pedig a szó tényleges értelmében a gazdaságos építkezések lehetővé tételével.

A kezdeményező lépést annak az iparágak kell megtenni, amely produktumának nagy jelentőségénél fogva döntő hatást érhet el s amely ezt a kezdeményező lépést áldozatok nélkül meghozhatja.

Ez a hazai cementipar, amely fejlettségénél, kiapadhatatlan nyersanyagának első minőségénél s nagyon kedvező termelési feltételeinél fogva kiváltságos helyzetet élvez nemcsak hazai, hanem külföldi vonatkozásban is.

A magyarországi cementtermelés irányítója a MÁK Részvénytársaság, egymaga képes annyit termelni, mint a többi cementgyár együtt s ezidőszent fedezni tudja Csonka-Magyarország egész cementszükségletét.

Kedvezőbb feltételeket a cementipar számára képzeli sem lehet, mint Tatabányán található. A legjobb minőségű nyersanyag s a cement égetésénél szükséges szén a gyártelep közvetlen közelében termelhető, máltal a nyersanyag s üzemi anyag szállítási költsége megtakarítható. A gyártelep modern berendezéssel bír s munkálakásokkal és szociális intézményekkel bőven el van látva.

Tekintélyes feleslegekkel is kell rendelkeznie, legalább is ez következtethető abból a fejedelmi ajándékból, mellyel a vállalat érdemes igazgatóját jubileuma alkalmával meglepte s újabb létesítményeinek szinte fényűzős berendezéseiből, melyek a tisztviselőnyomorra és a szanalási nehézségekkel már nem is hozhatók harmóniába.

Ezek tudatában nem is tételezzük fel, hogy a már leszállított cementárak újbbi felemelése — a híreszteléseknek megfelelően — a vállalat vezetőségéből indult ki, hanem valószínűbbnek tartjuk, hogy a közvetítő kereskedelem mesterkedéseinek a

műve, mely a kis forgalom mellett, nagyobb haszonnal akarja jövedelmét fokozni.

Nap-nap után tapasztaljuk ezt különben a többi iparcikkéknél is, különösen a vidéken, hol főleg a tájékozatlan falusi polgárokkal a kereskedők még most is el tudják hitetni, hogy újabb drágulás fog bekövetkezni s legtöbbször sikerül is nekik magas áron tudadni portékájukon.

Bárhogy is álljon a dolog, tovább nem tűrhetjük, hogy a gazda rovására tetszés szerint emelje a kereskedelem az ipari termékek árát. Lehetetlen meg-tűrni azt, hogy a spekuláció felhajtotta magas buza-árakra hivatkozva, újabb drágasági hullám következzen, mert ha a ma itt, holnap más téren működő spekuláció árfelhajtását mindig az összes ipari termékek áremelkedésére engedjük felhasználni, akkor az a lehetetlen helyzet, hogy nálunk minden — még a liszt is — drágább, mint például Ausztriában, folyton kímélyülve, a szanalás csodáéhoz fog vezetni.

A kormánytól és társadalomtól is elvárjuk, hogy a folytonos áremelkedésekkel szemben a szükséges lépéseket tegye. A tárgynál maradvá szükség-senek tartjuk, hogy a legnagyobb jelentőségű építőanyagok, a cement árának leszállítására — hivatkozással annak nagy közgazdasági és szociális jelentőségére — a kormány az érdekeltséggel tárgyalásokra kezdjen. A cementgyárosoknak a cement-kivétel megkönnyítését illetőleg ismételt nyilatkoztatt kívánságát csak az esetben szabadna hono-rálni, ha a cementgyárak a belföldi szükséglet ki-elégítését, a korona tényleges értékének megfelelő áron, biztosítják.

A fogyasztók tájékozására állandóan közölni kel-lene, hogy mint az OKAB idején történt, a cement gyári árát, hogy a közvetítő kereskedelem tulkapásai ellen védekezni lehessen.

Feltétlenül le kell szállítani a cement szállítási díjtételét, mert akkor, midőn a többletermelés előmoz-dításáról, a külkereskedelmi mérlegünk javításáról és a szociális bajaink orvoslásáról van szó, nem engedhető meg, hogy a cement fuvardíja, arany-koronákban számítva, majdnem kétszerese legyen a békebelinek.

A magyar gazdaközönség, sajnos, a spekulációk tulkapásaival szemben egyelőre nem tehet egyebet, mint éber figyelemmel kísérve az árak alakulását s türelmesen vár addig, míg az árak realizálódnak. Talán ez a passzív rezisztencia, illetve a már ugyszó-csekély fogyasztás további csökkenése végre jobb belátásra bírja az érdekelteket s a nagy for-galom és kicsiny haszon elvére alapítva újabb ársza-basukat, lehetővé fogják tenni a termelő munka intenzívebb megindulását.

Groffits Gábor.

A traktorkérdés.

Örvendtes jelenség, hogy a gépmunka ma már nálunk nagy arányokban terjed és nemcsak a nagy, hanem a kisebb, egy-kétszázholdas gazdaságok is felismerve a haladás szükségességét és a gépmunkának jelentőségét, egyre nagyobb arányokban szerzik be a kisebb típusu traktorokat.

A külföldön jól bevált kisebb típusu motorkék eddig bizony igen kis választékban voltak a hazai piacon kaphatók, mondhatjuk, hogy a piacon egyedül csak az amerikai Fordson-traktor volt beszerezhető. Ennek egyik oka az volt, hogy a kisebb típusu traktorok után a multban nálunk a kereslet csekély volt és csak az utóbbi időben fordult a gazdatársadalom figyelmé és érdeklődése ezek felé. Hozzá-járult a multban a Fordson-traktor egyeduralmának biztosításához az is, hogy a Ford-gyár felismerve a helyzetet, korán megjelent a hazai géppiacon.

A mezőgazdaságnak a kisebb típusu traktorok felé forduló figyelmé megindította a különböző gépgyá-raknak és azok képviselőinek is harát a hazai piacért. A napokban lapunk egy olvasója egy rőpi-ratot küldött be szerkesztőségünkhez, amely a „drága és az olcsó traktor” kérdéssel foglalkozik. Az aláírás nélküli rőpirattal általában foglalkozni nem szok-tunk, tekintettel azonban arra, hogy a jelzett rőpirat a „Köztelek” 1923. évi 100-101. és 1924. évi 2-3. számaiban a Fordson-traktorról szóló cikkeket hivatalos jelentésnek jelzi, készített bennünket arra, hogy ezzel foglalkozzunk. A nevezett cikk szerzője a ren-delkezésére álló adatokat közölte, azonban a cikk-nek semmiféle hivatalos jellege nem volt.

A nevezett rőpirat a McCormick-traktorral fog-

lalkozik és a nebraskai bemutató és gépversen-y adatait iparkodik lekicsinyíteni. Az Amerikai Egyesült-Államok Nebraska államában a mezőgazdasági gép-munka igen fejlett. Ott az ugynevezett traktoror-vény értelmében csak hivatalos tényezők által meg-vizsgált traktorok kerülhetnek forgalomba. A ren-dekezésünkre álló hivatalos adatok (Agricultural Ex-periment Station The University Of Nebraska Lin-coln kiadványa) szerint a McCormick-traktor horog-teljesítménye (vonóteljesítménye) jelentékenyen na-gyobb, mint a Fordson-traktoré. A McCormick-traktor golyós csapágyakkal van felszerelve és sok felszereléssel el van látva (pl. szíjtárcsa, regulátor, kerékvédő), amelyet a Fordsonnál külön kell besze-rezni. A nevezett rőpirat azt is kifogásolja az általa nebraskai traktornak nevezett McCormick-traktor-nál, hogy a motor főtegelvények csak két csapágya van. Erre csak az a megjegyzésünk, hogy külön-ben is drágább megoldás a két csapágy, mint a három csapágy, mert így a tengelynek sokkal erő-sebbnek kell lenni és egy rövidebb tengelyt nem is lehet három golyós csapágygal alátámasztani.

A Fordson-traktort dícsérő rőpirat adataira vonat-kozálag még megjegyezzük, hogy a gazdaközönség körében sok a panasz, hogy egyes dolgokat, amelye-ket a Fordson-traktorról egyidejűleg rendeltek meg, későn kapják. Így egyik szolnokmegyei gazdának panaszja az, hogy a traktorról együtt rendelt regu-látort csak hónapok után tudta megkapni. A Fordson-traktor utóbbi időben hazánkban igen elterjedt, ennek azonban talán, mint előbb jeleztem is, az oka az volt, hogy a gazdaközönség ennek a teljesítményét nem tudta eddig összehasonlítani más hasonló trak-torok teljesítményével, miután gépmunkát alkalmazzák akart, megvásárolta azt, amelyik kapható volt. Van-nak gazdák, akik a Fordson-traktort dícsérik, de viszont vannak gazdák, akik az ellenkező véle-ményen vannak (pl. Klinger dr. pestmegyei bírókos lapunk mult számában közölte panaszait.) A Ford-son-traktor ezelőtt 1-1½ évvel házagpótól volt, de csak azért, mert a gazdaközönség más gépet nem vásárolhatott, mert a piacon beszerezhető közép- és nagy típusokon kívül kistipusu csak a Fordson volt kapható.

Az utóbbi időben sok gazda kérdezte szerkesztő-ségünktől, hogy milyen kistipusu traktort vásároljon.

A válaszadás igen nehéz, tekintettel arra, hogy a piacon bizony csak a Fordson, újabban a McCor-mick kapható és értesülésünk szerint egyik hazai gyár rövid időn belül egy új fajta kistipusu trak-tort hoz forgalomba. A Fordson-traktor teljesítménye gazdaközönségünk előtt ismeretes. Igaz ugyan, hogy a műegyetemen végzett kísérletek szerint a lőerő-nkinti minimális petroléumfogyasztása kissé túl magas. A McCormick-traktor hivatalosan hazánkban még kipróbálva nincsen, ennek teljesítménye, üzemköl-ségi adatai a hazai viszonyokra vonatkoztatva még nem állanak rendelkezésünkre. (Csak a nebraskai egyetem mezőgazdasági gépkísérleti állomás adatait ismerjük.) Az igaz, hogy az ősz folyamán lezajlott szerencsi gépbemutató, ahol a talaj kötött agyag és meglehetősen szikes volt, sebb munkát végzett, mint a Fordson. A hazai és a jövőben forgalomba kerülő traktort nem ismerjük, tehát véleményt róla nem mondhatunk.

A fentiek szerint jelenleg csak az előbb említett 3 gép jöhetne a kisebb típusok közül szóba. Tekin-tettel azonban arra, hogy a németországi gazdák figyelmé is a kisebb típusu gépek felé fordul és a német gépgyárak a keresletet kielégítendő, több fajta kisebb típusu gépet hoztak forgalomba, amelyeket értesülé-seink szerint a tavasz folyamán nálunk is beszerez-hetők lesznek. Így a Wende-Stock, a M. A. N. félmerev motorkék, a W. D. kerékes traktor és az Acker Bulldogg-traktorok teljesítményével Németországban, amint az a németországi szaklapok közleményeiből megállapítható, meg vannak elégedve, tehát meg-van a reményünk arra, hogy azok a hazai viszonyok között is meg fogják állni a helyüket. Ezeken kívül más gyártmányok is kaphatók lesznek a tavasz folyamán hazánkban, tehát tanácsunk az, hogy aki vásárolni akar, várja meg azt, amíg nagy választékból tudja a gazdaságát viszonyainak legjobban megfelelő gépet beszerezni.

Hazánk mezőgazdaságának szüksége van kistipusu traktorokra, ismételtlen hangsúlyoztuk a multban és leszögezzük most is, hogy az új vámtarifa 15 q-s súlyhatár megállapítása a mezőgazdaság érdekeit erősen sérti s ha már teljesen megszüntetni nem

lehet, feltétle-és így biztos-nak a hazai

Az Ország-mat óhajtván szóba jöhet-e egy nagyobb-megállapíthat-melyik gép is

Gazda

A Nógrád-

1925. január alatt tartott ig-sorozat előtt titkár bejelen-szövetséggel kiállítással és rendezni. A

egyét tanárse-tesen ismertet-támogatását is ügyész, ig-vá-Falu-szövetség is sikerült el-helyeslés mel-figyelmét felhí-mozgalomra, ügynökök és zett Független

gyában, Baros-tag tudomásra-általettel m-séges intézked-Kéimerstorfer

Pestvármegyei-fényűzési adó-és határozatok-hasonló szelle-azon egyesülé-lehetne a várm-ségét fokozni

mezőgazdasági-egyesületek kö-tétele szempont-választmány el-mányozása célj-Dezso, Sréter F.

Ferenc ig-vál-adtak ki. Hozz-Torontálvármeg-ny hogy gabona

adávétel megk-Magaéva tette-tálynak határo-birtokosok köz-lenne kiűnteter-tattot földet a

Farkas Géza m-a tejtermelést-gyában a titka-levő tehénlétsz-indítványozó tá-balasztatott el-ványat, hogy a-művelésügy-ahol a tőgyes-talában nem ve-meg. Sréter Fe-

Egyesület gaz-gazdanapokat-céljából, a meg-

Csöddönki

Mi köze van helyesebben mi kérdezhetnék az kereskedő s ná-kényszeregyessé-jában a mezőgazd

SABORSKY JÓZSEF és FIAI R.-T. Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 14.
 Foglalkozik: ÉLŐ ÉS LEÖLT SZARVASMARHA-, BORJU-, JUH- ÉS SERTÉSBIZOMÁNYI ELADÁSSAL ÉS BIZOMÁNYI VÉTELLEL
 Érdelkésés-ségben: Josef Saborsky & Söhne wleni céggel
 Élősertésküldemények címzendők: Budapest-Ferenováros, Sertésvásár
 Élő szarvasmarha-, borju- és juhszállítmányok címzendők: Budapest-Ferenováros, Marhavásártér
 Husküldemények címzendők: Budapest, Központi Vásárcsarnok
 TELEFON: Városi iroda (interurban) József 120-25 • Sürgőnyeim: ÁLBIZ BUDAPEST • TELEFON: Sertésvásáron (interurban) József 18-16

lehet, feltétlenül szükséges, hogy ezt erősen támogassák és így biztosítsák a külföldön már bevált traktoroknak a hazai piacon a szabad versenyt.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alkalmat óhajtván adni a gazdaközönségnek, hogy a szoba jöhető gépeket munkában lássa, tervbe vette egy nagyobb szabású gépbemutató rendezését, ahol megállapítható lesz tények és mérések alapján, hogy melyik gép felel meg legjobban a hazai viszonyoknak.

Rothmeyer Imre.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: Fabricius Endre.

A Nógrád-Hontvármegyei Gazdasági Egyesület 1925. január 12-én Mailáth J. Géza gróf elnöklelte alatt tartott igazgatóválasztmányi gyűlésen a tárgysorozat előtt Gellén Aladár gazd. tanácsos, egyes. titkár bejelentette, hogy az egyesület a Faluszövetséggel karöltve augusztus hó folyamán állatkiallításra és díjazással kapcsolatban kiállítást fog rendezni. A gyűlésen megjelent Radnóthy István egyet. tanársegéd, a Faluszövetség titkára részletesen ismertette a kiállítás célját és kéri a hatóság támogatását is. Puczolay Zoltán dr. vármegyei főügyész, ig.-választmányi tag örömmel üdvözölte a Faluszövetség kulturális munkáját, melyet már eddig is sikerült elérni, hosszabb általános érdeklődés és helyesléssel tartott felszólalásában a gazdák figyelmét felhívja arra a veszedelmes nagy agitációs mozgalomra, mely a falvakban országsszerte folyik ügynökök és propaganda-iratok útján, az ugynevezett Független Földműves Szövetség alakítása tárgyában. Baross József alispán, igazgatóválasztmányi tag tudomásra adja, hogy a hatóságoknak felszólaló által esetelt mozgalomról tudomásuk van és a szükséges intézkedések megtételére. A választmány azután Keimerstorfer Frigyes egy. titkár előterjesztésére a Pestvármegyei G. E. átirattal foglalkozott a borfenyőzési adója értékhatárának felemelése tárgyában és határozatképpen kimondta, hogy az átirathoz hasonló szellemű indítvánnyal csatlakozik. Ugyanazon egyesület indítványát illetőleg, hogy miként lehetne a vármegyei gazdasági egyesületek tevékenységét fokozni és hogy milyen módon lehetne a mezőgazdasági kamarák és vármegyei gazdasági egyesületek között tevékenységük eredményesebbé tétele szempontjából kapcsolatot létesíteni, az igazgatóválasztmány elhatározta, hogy az indítvány tanulmányozása céljából Hanzély Gyula elnöklésével, Oláh Dezső, Sréter Ferenc, Papp-Szász Tamás és Hanzély Ferenc ig.-választmányi tagokból álló bizottságnak adatik ki. Hozzájárult az egyesület Csanád-, Arad-, Torontálvármegyei Gazd. Egyesület indítványához, hogy gabona csak olyan kereskedőnek, malomnak, vagy bizományosnak adassék el, aki hajlandó az adásvétel megkötésekor a vételárát azonnal kifizetni. Magáévál tette az OMGE növénytermelési szakosztályának határozatát, hogy közösenként az új törpebirtokosok közt verseny létesítendő és oklevéllel lenne kitüntetőleg a törpebirtokos, aki a neki jutott földet a legmegfelelőbb művelésben részesíti. Farkas Géza másodelnök irásbeli indítványára, hogy a tejtermelés ellenőrző szövetkezet alakítása tárgyában a titkárság utasítására, a határozathozatal levő tehenlétszám összeírására, a határozathozatal indítványozó távolléte miatt a legközelebbi ülésre halasztatott el. Elfogadta Buttler Ervin br. indítványát, hogy az egyesület felirattal fordul a földművelésügyi miniszterhez, hogy oly községnek, ahol a tölgy és fenyő ültetése eredményre egyáltalában nem vezet, az akácia ültetése engedtesse meg. Sréter Ferenc tag ama indítványa, hogy az Egyesület gazdasági előadásokkal egybekapcsolt gazdanapokat rendezzen, a tervezet előkészítése céljából, a megalakult bizottsághoz utasított.

Csődönkivüli kényszeregyességek és csődök.

Mi köze van ennek a mezőgazdasághoz vagy helyesebben mi köze van a mezőgazdaságnak ehhez, kérdezhetnék az olvasók: Hiszen a mezőgazda nem kereskedő s nála sem csődök, sem csődön kívül kényszeregyességek nem fordulnak elő. Pedig valójában a mezőgazdaságot is érdeklő dologról van itt szó.

A kereskedelem bizonyos részének körében a legújabb időkben divatba jött a csőd, de főleg a csődön kívüli kényszeregyesség. Lehet, hogy ez a gazdasági válságnak következménye, azonban erős a gyanunk, hogy igen sokan a csődöt és a csődön kívüli kényszeregyességet békebeli mintára a saját meggazdagodásukra akarják felhasználni. Ez a legtöbb esetben sikerül s akad „magyarországi” kereskedő, mert sajnos, itt is akadnak olyanok, akik előtt csábító példaként lebeg az ügynökké, majd bankigazgatóvá s teljhatalmu gazdasági potentátá vedlett Castiglioni példája, ki a kisemberek ezreit taszította anyagi romlásba saját bankjával együtt, ő maga azonban szépen kiegyezett hatósági segédlettel s ma is sok-sokszoros milliárdos. Ez a kiegyezési példa igen ragadós. A legtanulságosabb azonban az egész csődös és csődön kívüli történelméknél az, hogy olyan kereskedelmi cégek, társaságok, amelyeknek saját tőkéje 1 usque 2 hold föld árának felel meg, milliárdos hitelhez jutnak, mert hiszen igen gyakori az eset, hogy az aktívák 3 milliárdot, a passzívák pedig 5 milliárdot tesznek ki, míg az eredeti saját tőke csak rongyos 30 millió. Kérdjük hát, lehetséges az, hogy egy törpebirtokos vagyonaival rendelkező cégek szinte korlátlan hitelt élveznek, míg a mezőgazdaság körében nemesek a kis-, hanem a közép- és nagybirtokosok is alig s csak roppant súlyos feltételek árán juthatnak hitelhez, pedig a föld a legjobb biztosíték? Ezért érdekelhetik a mezőgazdákat is a csődök és csődön kívüli kényszeregyességek amelyekből kiténik, hogy hiteléletünk beteg, beteg főleg a mezőgazdaság, de az egész ország kárára is.

Ifj. Levatich László.

VEGYESEK.

Országos juhtenyésztési kiállítás Debrecenben.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara f. évi május hó 10-étől 16-ig rendezti első országos juhtenyésztési kiállítását Debrecenben, melynek felhívásait most küldte szét az egész országban. A kiállításra összegyűjteni törekszik a Kamara mindent, ami a juhtenyésztésre, a tenyésztést, állattartást, kezelést, hizlalást, állategészségügy stb. révén vonatkozik, továbbá mindent, ami a gyapjával kapcsolatosan fontos (gyapjuminőség fejlesztése, helyes nyírás, kezelés stb.), ami tejhozamra s annak feldolgozására, a hushozamra nevezte jelentős, mindazt, ami a gyapju, tej, bőr, bél stb. anyagoknak háziipari, kézműves és gyáripari feldolgozásaként ismeretes. Részletes ismertetés: május 10-12. napokon: tenyésztés és használati juhvásár. A kiállítással összefüggően gyapjuminőségi és gyapjuhozam-díjazást rendeznek, amelyen egyrészt az 1924. évről már e célra begyűjtött közel száz tétel gyapjut veszik figyelembe, részint pedig a kiállításban megtartandó próbanyírások eredményeit. A kiállítás idején a magyar juhtenyésztés továbbfejlesztésének megtárgyalására országos juhtenyésztési szakértőkeletet hívnak össze, a gyakorlati és elméleti legkiválóbb szakértők bevonásával. Közeli kiváló juhtenyésztetek s a Hortobágy megtekintésére kirándulásokat rendeznek. Gondoskodnak arról is, hogy a kiállítás területén naponta, az ország legkiválóbb szakemberei, gyakorlatias szakelőadásokat tartsanak. Országos juhtenyésztési kiállítás, továbbá tenyésztési állatvásáron, valamint a gyapju-díjazásban résztvevő juhtenyésztő gazdák részére, azonkívül az ipari csoportban is, oly díjazásokról gondoskodtak, amelyek magas erkölcsi és anyagi értékűek lesznek. A kiállítás résztvevőknek vasuti szállítási kedvezményt kértek. A kiállítás nagy látogatottságát pedig utazási kedvezményrel biztosítják. A jelentkezés a bejelentő iven eszközöndő és legkésőbb 1925. év március hó 15-ig a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához (Debrecen, Fő-utca 9. szám, I. em.) beküldendő. Az I. Országos juhtenyésztési csoportbeosztás-tervezete. I. Főcsoport: Juhtenyésztés. 1. Előállatok (a tenyészállatvásár területén). A) Juhok. a) Gyapjuhasznosítású juhok: 1. hazai fésűs, 2. francia fésűs, 3. posztógyapjas merinók. b) Tejelő hasznosítású juhok: 1. rackajuhok, 2. friesjuhok, 3. keresztzések. c) Hushasznosítású juhok: 1. husmerinók (Merinó precoce), 2. angol husjuhok, 3. keresztzések. d) Vegyes hasznosítású és prémbirkák: 1. cigájajuhok, 2. karukljuhok, 3. keresztzések. e) Hizott ürök csoportja. B) Juhászok. 2. Juhtenyésztetek. a) Juhtenyésztő

uradalmak és gazdák csoportos bemutatói. b) Juhtenyésztésnél használható eszközök, felszerelések, anyagok. c) Építészeti, juhállók helyes építése és berendezése. d) Törzskönyvelési eszközök (füllükasztók, tetoválók, bírálati lapok, törzskönyvminták, mérőeszközök stb.). 3. Juhtenyésztési szakintézmények (M. Kir. Gyapjuminősítő Intézet gyűjteményei, egyéb intézmények). 4. Állategészségügyi csoport: szakintézmények gyűjteményei, védekezőeszközök, anyagok, gyógyszerek. 5. Szakoktatási intézmények, szakirodalom. 6. Juhász-történelmi csoport. II. Főcsoport: Gyapjuhozam. a) Gyapjuhozamunk ismertetése. 1. Lenyírt bundák egészben. 2. Bundaszerkezetek, fűrtök, fűrt-szerkezetek, fűrtöcskék, pászmák, gyapjuszál. 3. Has, láb, kolonc, gyapju. 4. Gyapju nyírására, elbírálására és osztályozására szolgáló felszerelések. b) Gyapjuminőségi verseny bemutatója. c) Próbanyírások, olló, gépyírások (a vásár területén). III. Főcsoport: Tejhözam. 1. A tejhozam ismertetése, tejelőpróba rendezése (a vásár területén). 2. A tejhozam fokozásának adatai, helyes fejés és tejkészítés. IV. Főcsoport: Hushozam. 1. A hushozam adatai. 2. A hushozam fokozásának adatai (hizlalás). V. Főcsoport: Takarmányozás. 1. A juhok legalkalmasabb takarmányai. 2. Takarmányozás okoszerű módozatai. VI. Főcsoport: Ipari feldolgozás. A) Gyapjufeldolgozás. 1. Előkészítés a gazdaságban. 2. Gyári mőds (hátonmosás, kádbamosás). 3. Fésülés. 4. Fésítés. 5. Fonalgyártás. 6. Szövet- és posztógyártás. 7. Háziipari gyapjuszövés és szőnyegszövés készítményei, a szövésnek munkában való bemutatása. 8. Gubakészítés, szürsábók. 9. Gyapjuelőkészítésnél és feldolgozásnál használatos gépek, felszerelések, eszközök és anyagok. B) Tejfeldolgozás. 1. Háziipari feldolgozás: gomolyák-, juhsajt-féleségek, juhturók, egyéb készítmények (orda, zsendice, tarhó, savó). 2. Sajt- és turógyárak készítményei. 3. Gyártásnál használatos gépek, edények, eszközök, felszerelések és anyagok (természetes és mesterséges oltók). 4. Sajtok célszerű eltartása, szállítása, berendezések. C) Bőr-, prém- és belfeldolgozás. 1. Timármunkák juhbőrből. 2. Szücsmunkák, nyersbőrök kikészítése, kész prémárak, bundák, himzések. 3. Kesztyűmunkák. 4. Belfeldolgozás. Általában minden bejelenthető, ami valamely kapcsolatba hozható a juhtenyésztéssel, vagy a juhászati állati termékei feldolgozásával vagy kezelésével. Részletes felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Debrecenben.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság nyilvános tárgyalásai.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság újabb a következő ügyekben tüzött ki nyilvános tárgyalást. Sorra kerül: a II. számú tanácsban február hó 3-ik napján délután 5 órakor, Buják község földmegváltási ügye, Nőtincs, Ósárgárd, Berkenye és Szendehely községek földmegváltási ügye, Szeremle község földmegváltási ügye; február hó 4-ik napján Püls község földmegváltási ügye; február hó 5-ik napján Jenő község földmegváltási ügye; Kerekegyháza községre vonatkozólag elrendelt megváltási ügye; február hó 10-ik napján Cece község földmegváltási ügye, Hardtelep község földmegváltási ügye; Galagonyk, Püspökhatvan, Püspökszilágy községek földmegváltási ügye; február hó 12-ik napján Csabdi község földmegváltási ügye; a III. számú tanácsban január hó 29-ik napján, délután fél öt órakor Nagyszékely község földmegváltási ügye; január hó 30-ik napján, Lajoskomárom és Mezőkomárom községek földmegváltási ügye, Padrag község földmegváltási ügye a Magyar kir. Tanulmányi Alap ingatlanainak alapulvételével. A IV. számú tanácsban január hó 28-ik napján, délután 4 órakor, Bakoca, Kisbeszterce, Szárász, Ccebény, Korpád, Horváthertelend, Tormás, Gödreszentmárton és Szabástelep megváltási ügye. (Kapcsolatos Mailáth György gróf által alapított Marócai hitbizomány s a Biedermann Imre báró almamelléki ingatlan vagyonszállásával); január hó 29-ik napján, Nemeskeresztúr község ingatlanmegváltási ügye, a kiküldött bíró Nádudvar község földmegváltási ügyében felterjeszti a haszonberek megállapítása tárgyában hozott ítéletét a beadott felelvezések folytán, Vitézi Szék előterjesztése ugyanazon ügyben, özv. Fonai Ernőné kérvénye ugyanazon ügyben visszajuttatás iránt.

Baranya- és somogy megyei cukorrépatermelők mozgalma. A Baranya- és Somogyvármegye területén gazdalkodó cukorrépatermelők szövetségbe tömörültek és f. évi január 19-én tartott értekezletükön elhatározták, hogy ha az értekezlet által kikü-

F&S GOLYÓSCSAPÁGYAK

Telefonok J. 39-02, 51-99

VECSEY JENŐ OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK

Sürgőny cím: VECSEYÉK.

BUDAPEST, VIII. KERÜLET, KISSTÁCIÓ-UTCA 11. SZÁM

dött bizottság a kaposvári cukorgyárral az 1924. évi termései cukorrépa átvételi árára vagy az 1924-25. évi termései szerződésre, illetőleg a répa átvételi árára vonatkozólag megegyezni nem tud, úgy az 1924-25. gazdasági évben a több éves termelési szerződéssel bíró termelőt a kötelező évi holdszámuk legfeljebb 30%-ig termelhetnek, míg azok, akiknek több éves szerződésük nincsen, cukorrépát a cukorgyár részére nem termelhetnek és cukorrépát sem közvetve, sem közvetlenül a cukorgyár részére el nem adhatnak. A kiküldött bizottság f. hó 26-án a kaposvári cukorgyár központi igazgatóságánál járt Budapesten, ahol a cukorrépatermelők által kötelezőleg előírt nyilatkozat tartalmát tudomásul vették azzal, hogy jogorvoslattal nem fog élni azokkal szemben, akik a szerződésben vállalt egész területen nem termelnek cukorrépát, mert belátja, hogy jelen viszonyok közt a cukorrépatermelés nem rentabilis.

Arpa- és zabvetőmag-akció. A földművelésügyi kormány, tekintettel arra, hogy a korai arpa- és zabvetőmagvak a hosszas behozatali nehézségek és korlátozások miatt nagyobbára elfajzódtak s a múlt gazdasági évnek gyenge terméseredménye arpa- és zabvetőmagvakban nagy hiányt okozott, teljes erejével támogatja a gazdaközönseget abban, hogy vetőmagbeszerzéssel a jövő évi termésnek minőségét és mennyiségét biztosíthassa. Az arpa- és zabvetőmag-akciót a nagy- és középbirtokosok részére a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bonyolítja le, így a szövetkezet utján elsőrendű „Hanna” bel- és külföldi vetőmag arpa és vetőmag zab szerezhető be napi áron, akár készpénzfizetés ellenében, akár igen előnyös fizetési feltételek mellett. Hitelvásárlás esetében három havi váltó ellenében 16%-os évi kamattal, legkésőbb szeptember hó 15-ig való visszafizetésre szállítja a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete a vetőmagrészlet és vetőmagzabot gazdatisztsáinknak. Tekintettel ezekre a rendkívül előnyös feltételekre és a gabonáinak állandó emelkedésére, ajánlatos a vetőmagszükséglet fedezéséről sürgősen gondoskodni, miután a tömeges előjegyzések a rendelkezésre álló hitelkeretet rövid idő alatt kimerítik.

A gazdatiszti törvény revíziójaért. A Veszprémvármegyei Mezőgazdasági Bizottság folyó évi január hó 10-én Veszprémben Magyar Károly főispán elnöklése alatt tartott ülésén Szieberth Gusztáv m. kir. gazdasági felügyelő előterjesztésében foglalkozott az 1900. évi XXVII. t. c. végrehajtása és módosítása kérdésével, mert a többtermelést csak alapos szaktudású gazdák valósíthatják meg, már pedig sok ily gazda jelenleg állás nélkül van, vagy szaktudásának meg nem felelő pályán képtelen működni. Elhatározta a bizottság, hogy a törvény módosítását illető javaslatot a legközelebbi rendes közgyűlés tárgysorozatába veszi fel, addig is az 1900. évi XXVII. t. c. sürgős végrehajtására a vármegye alispánját kérte fel.

A Fejér- és Tolnamegyei Gazdatiszti Kör f. évi február 5-én d. e. 10 órakor Székesfehérvárott a Székesfehérvári Takarékpénztár és Keresk. Bank tanácstermében választmányi, ezt követően évi közgyűlést tart. Február hó második felében a Kör szakelődést rendez. Előadást tartanak: e. Dörner Béla a sertésenyésztés köréből, Benkő Pál a legelőjavításról és Wolf Sándor a baromfitenyésztésről.

Új vasut nyílt meg Orosháza és Kaszaperpuszta között. Tegnap adták át a forgalomnak azt a keskenyvágányú vasutvonalat, amely az Alföldi Egyesült Gazdasági Vasutak kiterjedt hálózatát kapcsolja az Orosháza és Kaszaperpuszta közötti szakasz kiépítésével a MÁV hálózatához. Az új vasutvonalnak az a jelentősége, hogy a nagyváradi-szegedi vasutvonalról délre fekvő gabonatermő vidék részére új piacot s az erdély felől érkező kő- és faszállítmányok számára új átrakódó-állomást létesített. A vasutvonal létrejötté érdekében Berthóthy Károly kormányfőtanácsos és Széll István községi mérnök már husz év óta folytattak fáradságtalan propagandát, míg a terv megvalósult, miután Orosháza község főleg kiscsárdákából álló előjárósága Kunos István főjegyző és Baranyay Kálmán községi bíró indítványára a ma több mint négy milliárdot jelentő hetven vagon buzát szavaztak meg a kisvasut céljaira.

Amerikai buza Pozsonyban. Pozsonyi lapok szerint ott kétések történtek amerikai buzára és pedig ab Trieszt februári kihajózásra 277-5 csek K.-n, amihez Pozsonyig még 12 K. számítandó, így Pozsonyban az amerikai buza 289-5 csek K. lenne, ami magyar

koronára átszámítva 625,320 K.-t jelent, ab Trieszt pedig az amerikai buza 599,400 K.-t.

A cukorrépa beváltási ára Erdélyben. Az erdélyi cukorrépatermelő gazdák és a cukorgyárak közötti harc befejezést nyert, mert a gazdáknak cukorrépa beváltási ár egységes szabályozása tárgyában a kormányhoz beadott beadványa elintézését nyert. Az „Erdélyi Barázda” január 22-iki számának értesülései szerint a kormány következőképpen rendezte a cukorrépaárakat: a cukorgyárak repáért kettős árat fizetnek. Egy alapárát és egy, a cukor piaci árához igazodó felárat. Az alapár vagononként (10,000 kg.) 8000 lei a termelőkhez legközelebb eső vasuti állomásra szállítva. Ez az alapár a 18 leies cukorárnál változatlanul megmarad. Ha a cukorár emelkedik, akkor a gyárak felárait fizetnek és pedig 19 leies cukorárnál a cukorrépa ára vagononként 8400 lei, 20 leies cukorárnál 8900 lei, 21 leinél 9500 lei, 22 leinél 10,200 lei, 23 leinél 10,900 lei, 24 leinél 11,800 lei, 25 leinél 12,500 lei, 26 leinél 13,400 lei, — 26 leien felüli cukorárnál minden lei után 900 lei-el többlet kapnak a cukorrépatermelők vagononként. Törtszámoknál megfelelően emelkednek a cukorrépaárak. A cukoreladási árakat a kereskedelmi minisztérium kebelében működő „Oficial Zaharului” állapítja meg. Ha a cukorgyárosok azt állítanak, hogy a hivatalosan megállapított árakon nem tudták készleteiket értékesíteni, egy külön bizottság állapítja meg a tényleg elért árakat. Ez a bizottság az október elseje és március elseje közötti eladások közép-arányát veszi alapul. A cukorrépatermelők és gyárosok azonban közösen rövidebb időszak közép-arányos eladási árát is vehetik alapul. Az erdélyi cukorrépatermelők a fentiekben felül vagononként 1000 leit kapnak, ha a cukorrépát a gyárak telepeire fuvarozzák és 400 leit, ha egy olyan vasuti állomásra szállítják, amely a gyártól legfeljebb 50 kilométernyire fekszik. Az erdélyi cukorgyárak a termelőknek minden tonna beszállított cukorrépa után 250 gramm enkorrepaanyagot kötetesen ingyen adni, kötetesen továbbá a cukorrépafeldolgozás után visszamaradt cefrének felét ingyen adni a termelőknek. A cukorrépatermelők jogosultak kollektív szerződést kötni a cukorgyárakkal szövetségeik vagy szövetkezeteik útján a fenti feltételek figyelembevételével. Ha a cukorrépa szállítási vasuti tarifája változik, a különbözet egyenlő arányba esik a gyárosok és termelők javára, avagy terhére.

Szaj- és körömfajás Svédországban. A szaj- és körömfajás, mely az utóbbi hetekben retentő pusztulást végzett a délsvédországi marhaállományban, mindeztideig nem sikerült izolálni. Malmóhol jelentik, hogy Skone-tartomány legkiválóbb tenyészmarhatelepén, Sabyhemenban is fellépett a járvány, dacára a legszigorúbb óvintézkedéseknek és eddig mintegy háromszáz marhán konstalták a fertőzést. Az egyes fertőzött tanyákat katonaság tartja körldzárva, de arról is tanácskoznak, hogy teljes határozatot rendeljen el Skone és Svédország többi tartománya között.

A gazdaközönsegek figyelmét felhívjuk a teljesen átalakított, régi jöhrü Rémí szállodára, ahol teljes tisztaság és rend várja a gazdaközönseget. Abszolút féregmentes szobák, gőzfűtés, a szobákban hideg és meleg víz. A gazdaközönsegeknek a „Köztelek”-re hivatkozva szobáink 20% kedvezményt adunk. Rémí szálloda Budapest, VIII. ker., József-körút 4. szám.

A 42 év óta fennálló Fischer J. részvénytársaság zsák- és ponyvagyrát, Budapest, Nándor-u. 31/33., mint elismert megbízható céget, a legjobban ajánljuk. Ponyvakölcsönző-intézet.

Schwarz Gusztáv banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Mindennemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

Időjárás.

1925. jan. 1.
A múlt évnek utolsó hónapja időjárás dolgában rossz emlékekkel bucsuzott a mezőgazdaságtól. Csapadékot majdnem semmit sem nyújtott, a hideg pedig a takaratlan vetésekre nézve tulerős volt.

A hónap első harmadában a hőmérséklet jóval enyhébben alakult a normálisnál. Alig fordult elő imitt-amott egy kis gyenge fagy, míg nappal a levegő hőmérséklete ismételtlen és több helyen a 15 és 16 fokot is elérte. Ez a közel kéthetnyi enyhe idő kétség nélkül előnyösen hatott a takaratlan vetésekre, amennyiben alkalmat adtak egy kis fejlődésre, edződésre. A második harmadban azonban nagy mértékben lecsuszott az eddigi tulzott enyhéség a fagypontra.

alá. A hónap közepétől kezdve már a déli órákban sem enged fel a fagy, átmenetileg az egész országban 5 és 6 fok volt a déli hőmérséklet nulla alatt. A hónap egész második felében azután hol enyhült, hol erősödött a hideg, de teljesen csak az utolsó két napon állt ki. December teljes kétharmadnyi része tehát hideg volt, mely állapot koronként 14 fokra is kimélyült. Szerencse, hogy ilyen végletes fagy-értékek csak néha fordultak elő és sobasem országos terjedelemben. Nyolc- és tízfokos hideg azonban napirenden való és félt, hogy a hótakarónak még nyomát is nélkülözv vetések, amelyek azon felül az idén mostoha őszi időjárás viszonyok miatt országosan gyengébbek, fejletlenebbek is a rendes mértékű, legalább egyes vidékeken kárát vallották a tulzottan erős száraz fagygnak.

A decemberi csapadékvizonyok a képzelhető legsúlyosabbak. Másodikán még volt a legszélse északnyugati végek kivételével közel országos terjedelmű, de mennyiségre, sajnos, igen gyenge eső. Azután mindig csak kicsiny területek és számot egyáltalán nem tevő hősséggel áztak mintegy 9-ig. Ezzel a nappal tökéletes szárazság vette kezdetét egészen 20-ig, amikor majdnem csak délen és délkeleten ismét gyenge eső jelentkezett. Megemléstére méltó, hogy 30-án a Hajdúságtól a Marosig az ország legszélén több centiméter magas hó esett. A csapadék egész havi eredménye ilyen körülmények között természetesen a legsiralmasabb és azokat az elképesztő hiányszámokat eredményezte, melyek az alábbi kimutatásban láthatók.

A decemberi szárazság azonban nem egyedülálló, hanem szerves folytatása egy olyan kedvezőtlen időjárásu hónap-sorozatnak, mely már a nyár óta gyötíri a mezőgazdaságot. Nem lehet kétséges, hogy ez az állapot nem maradhat következmények nélkül az őszi vetésekre és a terméskilátásokra. Ezzel az összefüggésben a „Köztelek” más helyén fogjuk méltatni az időjárásadta helyzetet.

A decemberi csapadékmérleg a következők:

I. Duna jobbpart.		IV. Tisza jobbpart.	
Baranya	84%	Abauj	73%
Fejér	80%	Bereg	55%
Győr	88%	Borsod	67%
Komárom	85%	Gömör	68%
Moson	92%	Zemplén	64%
Somogy	65%		
Sopron	90%	V. Tisza balpart.	
Tolna	83%	Békés	80%
Vas	75%	Bihar	67%
Veszprém	80%	Hajdu	71%
Zala	57%	Szabolcs	63%
		Szatmár	67%
		Arad	76%
		Csanád	70%

III. Duna-Tisza köze.
Bács — — — — — 60%
Csongrád — — — — — 80%
+ = felesleg, — = hiány.

Sávoiy Ferenc dr.

NYILTTER.

(E rovatban foglalkodni nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Gazdaság vezetését haszonrészesedésért
vállalom garancia mellett. 30 éves gazdasági tapasztalatom, engem ismerők körében jó gazdai hírnevem van. Legutóbbi időig 2000 holdas bérzadagságom volt. Mintegy 2 milliárd kor. — részben ingatlan, részben ingó — értékű vagyonommal garantálom a vezetésemre átadott gazdaság haszonbéré és a tulajdonos által befektetett tőke kamatát. Ajánlatokat kérem „Jó gazda 147” jelűre a „Köztelek kiadóhivatalába. 147

Gazdasági és iparvasutak
tervezése és építése, vidéken is.
Földmérések és parcellázások.
Berger és Haller okl. mérnök, építési vállalkozók
Budapest, VI., Sziv-utca 11. szám.
TELEFON: 48-32 1890 Költségvetés díjtalan

Földreformeljáráshoz
kivánatra tényállásleírását és szakvéleményt készít, tárgyaláshoz szakértőt küld az
Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézet
Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8. sz.
Telefonszám: József 13-90.

Ajánlattal készséggel szolgál!
BÄCHER * MELICHAR
RUDOLF FERENC
BUDAPEST 1778
V., Vilmos császár-ut 50. sz.
Sürgőnycim: KULTUR Budapest TELEFON: 23-02 és 19-57

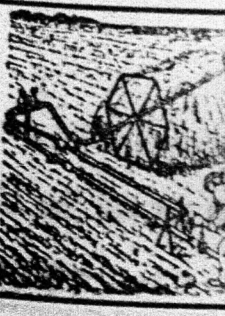
Ismét kaphatók:
MELICHAR „Unicum-Drill” sorvetők
eredeti „Ideal” műtrágyaszórós repavetők
eredeti „Imperator” sortrágyázó vetőgépek
eredeti BÄCHER acélekék és talajmivelőeszközök
eredeti DEYL repapakalók

A behoza
folytán a
Sack
RUD. S.
SCHUTZ
mennyiség
Propp
mezőg.
Budapest, V.,

Most jelent
A kereskedő
gyártó
Itta: en
3-1K, TELJESEN A
Ára 182.000
"PÁTRIA" r.-t. köny

F
UJ
VÁ
BU
VIII.
Olvassa az össze
megküldi belőle

Legujabb
Kerpely K.: A régi jó gazda emlékeztetői
Ötvös: A vizala és tanítás
Hetyka-Mark: A tigrisvadász
Landgraf: A legujabb borsó
Drucker: A legujabb borsó
Beke L.: A burgonya terjesztése
Witthen L.: A bussortárolás
Könczy Thago S.: A világvége
Kovácsy Béla: Jubileumi beszámoló
Weiser-Zaltschek: Takarmány-
Theroczkai-Wigand: A kert
Szőkegyi gróf: A törpe
Bányi-Ridly: A törpe
Bartsch Otto: Jövendelműzés
Mezőgazd. újság: I. II. K.
Ugnyasz III. József király
Schächter F.: A motorok
Szabó Mezőgazd. géptan
Sohandl J.: Az állattenyésztés
Gesztelyi-Nagy László: Az állattenyésztés
Bittner Miklós: Szerves trágya
Juhos L.: Állalás
Bitter L.: Állalás
Bitter L.: Állalás
Berrár M.: Állalás
Szabó Z.: A növények élet-
Francó R.: A növények élet-
Sohandl J.: Gyapjútenyésztés
Postaköltség
"Patria" r.-t. könyvosztás

A behozatali tilalmak megszünte folytán a rég ismert valódi

Sack Rudolf-téle ekékkel

és ezekhez való alkatrészekkel legkitünőbb békebeli minőségben lényegesen leszállított áron minden mennyiségben azonnal szolgálhatunk

Propper Samu R.-T.

mezőgazdasági gépraktár
Budapest, V., Vilmos császár-ut 52. szám

Megjelent a Köztelek Zsebnaptár 1925. évre 31-ik évfolyam

Szerkesztik:

Szilassy Zoltán és Buday Barna az OMGE igazgatói

Ára ajánlott bérmentes küldéssel 45.000 korona

Megrendelésnél kérjük az összeget előre beküldeni a "PÁTRIA" r.-t. könyvnyomtatásnak, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

londoni nyitáskéntekre jobb megítélésnek örvendett, azonban az üzlet minimális maradt. Német exportcukor loko és január 16/10¹/₂-17, március-április-május 16/9-16/10¹/₂, cseh finom kristálycukor loko 17/4¹/₂-17, március-április-május 17/4¹/₂ shilling.

Budapesti vágómarhavásár. 1925. évi január hó 26-án. Felhajtás 214 drb magyar nagy vágómarha. A kisebb felhajtás következtében a vásár valamivel élénkebb irányzat mellett folyt le, az árak kg.-kint körülbelül 1000 K.-val emelkedtek. Eladatlanul visszamaradt 14 darab nagymarha. Következő árakat jegyezték: Bika, jobbminőségű 13,000-16,000, kivételesen 16,500-17,000, bika, silányabb minőségű 8500-12,500, tarka hizott ökör, jobb minőségű 18,500, kivételesen 19,000-19,500, középminőségű 9000-14,000, alárendelt minőségű 6500-8500, magyar tehén 11,000-14,500, tarka tehén 6500-15,500, kiv. 16,000-16,500, bivaly 11,000, növendék 6500, -13,500, kicsontozni való 4000-6000 K.

Budapesti szurómarhavásár. 1925. január 23. Felhajtás: 153 drb élő belföldi szuróborjú. A vásár irányzata élénk volt, az árak nem változtak. Jegyzett árak: Élő borjú: Belföldi szurós: I. rendű 22,500-23,500, kivételesen 24,000, II. rendű 21,000-22,000 K.

Budapesti juhvásár. 1925. január 26. Felhajtás 245 darab feljavított juh. Jegyzett árak: Kg.-kint élőszuliban: Feljavított juh 10,250-12,000 K.

Budapesti sertés vásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége sertéstelepeinek jelentése.) A ferencvárosi nyitott és zárt vásáron a hétfői felhajtás 2620 darab volt, melyből eladatlanul visszamaradt 462 drb. A vásár menete tartott volt. Az árak tartottak. Árak: prima urasági 24,000-24,500, kivételesen 25,000, prima szedett 22,000-23,000, közép 21,000-22,000, könnyű jobb 19,000-20,000, könnyű silányabb 18,000-19,000, öreg urasági 21,500-22,000, öreg szedett 20,000-21,000, angol sonkamalac 22,000-25,000, zsír 29,000, szalonna 24,000-24,500, hus 30,000-31,000, hasított felsértés 27,000-29,000, haj 30,000-31,000 K. kg.-kint. A keddi vásárra a felhajtás 780 darab. A Magyar Mezőgazdák Szövetsége bizományi hízlalásra sertéseket elfogad.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje 5000-5800, tejszínhab literje 45,000-55,500, tejföl literje 20,000-28,000, vaj kg.-ja 60,000-94,000, tehénturó kg.-ja 14,000-18,000, juhturó kg.-ja 38,000-46,000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 80,000-100,000, nagyban 80,000, grói sajt kg.-ja kicsinyben 60,000-75,000, nagyban 50,000-60,000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 50,000-54,000, nagyban 36,000-40,000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke párja 60,000-70,000, tyúk párja 120,000-140,000, hizott ruca kg.-ja 38,000-46,000, hizott pulyka kg.-ja 125,000-180,000, libamáj kg.-ja 70,000-130,000, ludzsir kg.-ja 58,000-60,000, tojás darabja 1600-2300 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: Ponty Ia kicsinyben 50,000-55,000, nagyban 45,000-50,000 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon: Sárgarépa 2400-5000, petrezselyem 2500-6000, zeller 3500-8000, kalarabé 3500-6000, vöröshagyma 4000-5400, fokhagyma 30,000-40,000, cékla 2500-5000, fejeskáposzta 4000-5000, kelkáposzta 4000-8000, rózsa-burgonya kicsinyben kg.-kint 3800-4000, nagyban q-kint 310,000, fehérburgonya kicsinyben kg.-kint 1900-2400, nagyban q-kint 150,000, karfiol 12,000-15,000, spenót 7000-12,000, champignonbomba 60,000-100,000, alma 6000-20,000, körte 12,000-18,000, dió 18,000-24,000, gesztenye 10,000-18,000 K.

Zürich, jan. 22. (Devizazárlat.) Budapest 0'0072, Berlin 123'50, New-York 518'37¹/₂, Bécs 0'007325, Prága 15'55, London 2483'50, Páris 28'1125, Milánó 21'42¹/₂, Belgrád 8'40, Bukarest 2'75.

Egy aranykorona ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva 14,506'58 papirkoronával egyenlő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A „Köztelek”-hez kérdést intézők figyelmébe!

A lapunkhoz naponta beérkező kérdézősködések megválaszolása a mai magas postai bérmentesítési díjak mellett lapunk anyagi teherbírását meghaladó kiadást jelent. Tekintettel arra, hogy a kérdések megválaszolása rendszerint az illetékes szaktanácsadónkkal való még egy levélváltást tesz szükségessé, kérjük az igen tisztelt kérdéstevőket, hogy lehetőleg minden esetben 4000, illetőleg 6000 K. értékű válaszbélyeg mellékelni sziveskedjenek aszerint, amint a választ a szerkesztői üzenetek között, avagy külön levélben ohajjtják. Válaszbélyeg nélkül érkező kérdézősködésekre nem reflektálhatunk.

A szerkesztőség.

Sz. E. Nemeskeresztur. Az OMGE tagja lehet, ha az egyesület tagsági kötelező nyilatkozatát aláírja és ennek alapján az egyesület választmánya a tagok sorába felveszi. A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete címe Buda-

Most jelent meg! Fontos újdonság!

A kereskedelmi trágyák története, gyártása és használata

Írta: enesei DORNER BÉLA

3-İK, TELJESEN ÁTDOLGOZOTT ÉS BŐVÍTETT KIADÁS 177 SZÖVEGKÉPPEL

Ára 182.000 korona és postadíj külön

"PÁTRIA" r.-t. könyvnyomtatás, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A Köztelek Gazdasági Könyvtár legújabb füzetek! Konyhakerti növények szántóföldi termelése

a csányi dinnye-, a makói hagyma-, a balinkai és fehérvár-csurgói káposzta-, a szegedi paprika-, a nagykovácsi saláta- és uborka- és a győri zöldségtermelés.

ÍRTA: BÁSZEL ELEK

25 ábrával

Ára 22.000 K

"Patria" r.-t. könyvnyomtatás, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Rovatvezető: Rege Károly dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége Gabonasztyálynak jelentése.) 1925. január 26. A mai piacon a kínálat sokkal jelentékenyebb volt, mint az utóbbi napokban, miért is a buza ára változatlan maradt. A rozspiacon mintegy 10 vagon eserélt gazdát. A rozsa ára 5000 K.-val drágult. Tengeriben igen élénk üzlet volt. Budapesti paritásban, kg.-kint a következő árakat jegyezték: Buza 76 kg.-os: tiszavidéki 6100-6125, fejmegyei és pestvidéki 5975-6100 K. Buza 78 kg.-os: tiszavidéki 6200-6250, fejmegyei és pestvidéki 6175-6225, rozs 5000-5050, takarmányrpa 4000-4200, sörárpa 4900-5150, zab 4200-4300, tengeri 3100-3150, köles 2800-2850, korpá 2525-2550 K.

Budapesti liszt- és őrleménypiac. („Avena” Mezőgazdasági Termény- és Állattérkező R.-T. jelentése.) Január 27. Tartott irányzat mellett a tegnapi tőzsdén a következő listák fordultak elő: Duplanullás buzaliszt 8600, nullás 8400, kettes 8000, hatos 6800-6700, takarmányliszt 3400, korpá 2550, egyes rozsliszt 6400, 75%-os egységes rozsliszt 6000 K. volt kg.-kint budapesti paritásban, szákkal együtt.

Budapesti takarmányvásár. Jan. 27. (A székesfehérvári vadsárgazgatóság hivatalos jelentése.) Rétszéna I. r. ó 150,000, II. r. ó 80,000-120,000, III. r. csomagolásra 38,000-76,000, muharszéna 140,000-170,000, lucernaszéna 180,000-190,000, takarmányrépa 48,000-50,000, alomszalma 50,000-70,000, zsuppszalma 100,000-110,000 zsuppszalma 1 kéve 4000-4500 K.

Budapesti múltakarmánypiac. A múltakarmánypiac az irányzat szilárd. Árak: korpá prompt 2650, febr.-márc.-ápr.-ra 2900, konkoly 2700, 8-as takarmányliszt 3400-3600, olajpogácsa 3200, extraháltliszt 1700, szárított moslék 3600, szárított törköly 3300, malátacsira 2800, lópat 1500, melasz 1700, szárított répaszelet 1400 K. kg.-kint.

Cukorpiac. A kristálycukornak belföldi nagyban eladási ára jelenleg adó és kinestári részesedés nélkül ab gyár kg.-kint 6200 korona. A cukoralapon szerződött gazdáknál ez az ár képezi az elszámolás alapját a cukorgyárakkal. A pénzügyminiszter körrendeletet bocsátott ki, amelyben a cukorrépa forgalmi adójának alapjául szolgáló árat az 1924-1925. évi termelési időszakra a cukorgyárakba és szeszgyárakba beszállított répa után egységesen 35,000 K.-ban állapította meg métermázsánként. Külföldi cukor javuló

FIGYELŐ

UJSÁGSZELVENY VÁLLALAT

BUDAPEST VIII., MAGYFUVAROS-U. 3/A.

Olvassa az összes bel- és külföldi lapokat és megküldi belőle mindazt, ami Önt érdekli.

Legújabb szakkönyvek!!!

Kerpely K.: A régi jó gazdasztyálynak, egy gazdasztya visszaemlékezései	75.000
Ótvös: A vizela és tanítása	58.000
Hutya-Marek: Állatorvosi belgyógyászat. II. kötet	593.000
Landgraf-Hankó: Tőzsgazdasági tanácsadó	25.200
Druker: A legújabb bortörvény magyarázatokkal	35.000
Béke L.: A burgonya termelése és nemeseítése	43.000
Withon L.: A hussértelmezés és a gyapjajusimó	8.400
Konkoly Thege S.: A világváros és mezőgazdaságunk jövője	14.000
Kovács Béla: Juhtenyésztés és gyapjajusimó	35.000
Weiser-Zaltschek: Takarmányozás	140.000
Thorozkai-Wigand: A kert (Kertművészet)	42.000
Szechenyi gróf: A törpe gyümölcsfák ültetése stb.	42.000
Bányi-Ridly: Az új földbírtoknovella és végrehajtási utasítása	140.000
Bertsch Ottó: Jövedelmező burgonyatermelés	28.000
Mezőgazd. újszta: I. II. kötet. Jöszághozrendezés	112.000
Gyávanaz III. Jöszághozrendezés	35.000
Schäbter F.: A motorkék szerkezete és kezelése	81.000
Szabó: Mezőgazd. géptan	84.000
Schandi J.: Az állattenyésztés enciklopédiája	58.800
Gesztelyi-Nagy László: Az Alföld gazdasági jövője	24.500
Bittera Miklós: Szerves trágyák, az istállótrágya, zöldtrágya	21.000
Ajcskó Aladár dr.: Általános bakteriologia	84.000
Juhos L.: Általános mezőgazdasági újszta. I., II.	128.000
Bittera M.: Talajismereti jegyzet	56.000
Berrár M.: Állatorvosi sebészet, II. kötet	315.000
Szabó Z.: A növények életmódja	35.000
Francé R.: A növények élete	63.000
Schandi J.: Gyapjajusimó	51.500

Postaköltségeket külön felszámítjuk
"Patria" r.-t. könyvnyomtatás, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

MOST RENDELJEN ESŐT

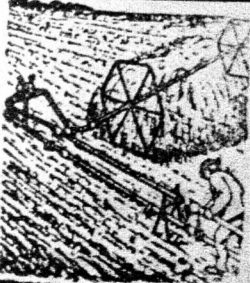
JÖVŐ NYÁRARA GAZDASÁGÁBA

a Mezőgazdasági Ontozó R.-T.-nál

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz., II.

Telefon: 28-36, 201-34 5827 Távirati cím: ZalaPhoenix

PHOENIX és ZALA Őntöző berendezés stb.

Trifolium

Magkereskedelmi és Kiviteli Részvénytársaság, Budapest, V., Akadémia-u. 1.

Sürgőnycim: Rozula
Telefon: 194-61 és 171-50

Ajánl:

eredeti észak-németországi takarmányrépamagvakat, cukorrépacukort, ólomzáró lóhere- és lucernamagvakat és egyéb gazdasági vetőmagvakat

Irodánkat áthelyeztük alanti helyre:

LUTTER BÉLA ÉS TÁRSA
ALLATBIZOMÁNYI ÉS KERESKEDŐ CÉG
Budapest, VII., Erzsébet-körút 9., I. em. (New-York-palota) Telefon: József 35-10
Szállítunk: FEHÉR VAGY TARKA JÁRMOSÓKRÖKET, TINÓKAT ÉS MINDEN HASZONÁLLATOT
Csereüzleteket kötünk.
Állatküldemények címzendők: Szarvasmarha, borjú, és juhoknál: Budapest-Ferencváros, Márványásártór. Sertésekénél: Budapest-Ferencváros, Sertővásártór.

Törv. védve

LUKRECIA
Lószerszám-festő és Impregnáló

Villamos-
telepeket, berendezéseket tervezünk, építünk és karbantartunk. Rádió-berendezések. Szerelési anyagot, izzólámpát raktárról szállítunk
Hoffer és Szommer mérnökök
Budapest, VI., Eötvös-u. 29. 1675 Telefon: 49-03

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOK

a "PÁTRIA" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T.-nél, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelemek) szerezhetők be.

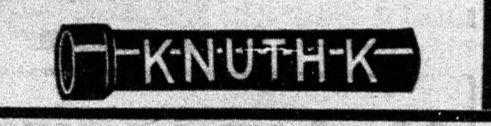
általánosan elismert, legtekélyesebb és szolidan kalkulált legelőnyösebb **szerszámkenőcs.**
Kb. 5, 12 1/2 és 25 kilós bádogkannákban kapható.
Gyártja és szállítja: 1735
Vad és Takács, Pestujhely

8 darab szőke mangalica tenyészkán
elsőrendű tenyészanyag, két évesek, tenyészállatvásáron első díjat nyert kanok első ivadékei, beltenyésztés elkerülése végett **eladók**, darabonként **négymillió** koronáért. **Perdóczi Gazdaság.**
Levél cím: **Mándy Géza és Aladár, Csurgó,** Somogy megye, 7209

TÖZEGKORPÁT
ALOMTÖZEGET
légszár az állapotban azonnal szállít a **TÖZEGKITERMELŐ R.-T.**
Központi iroda:
Budapest, VI., Teréz-körút 26.
(Pyramis helyiségben)
Telefon: 65-48, 65-49, 65-50
Interurbán: 196-87
Termelőtelep és gyár:
Fonyód (Sanyó u.) 7190

KNUTH K.
MÉRNÖK ÉS GYÁROS
Budapest, VII., Garay-utca 10.
Telefon: József 10-75

Vizvezetékek
Központi fűtések
Szárítóberendezések

ÓVAKODJUNK SILÁNY UTÁNZATOKTÓL

"IRUS-MŰVEK" MAGY. KÖZPONTI MŰSZAKI IRODA
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 21.
Sürgőnycim: "MIRUS"
Telefonszám: 97-62
Specialitásként szállít azonnal a legjobban bevált szab. eredeti **"IRUS"** darálókát és **MALOMBERENDEZÉSEKET** az összes gazdasági magvak, szálás és rostos termények feldolgozására
Továbbá szállít **NEUMEYER** Herkules **motorekét** szivógáz-, petróleum- és benzinüzemre
A modern technika legtekélyesebb alkotása
Szánt Arat Csépel Vontat
Elsőrendű referenciák 874 Legmesszebbmenő jótállás

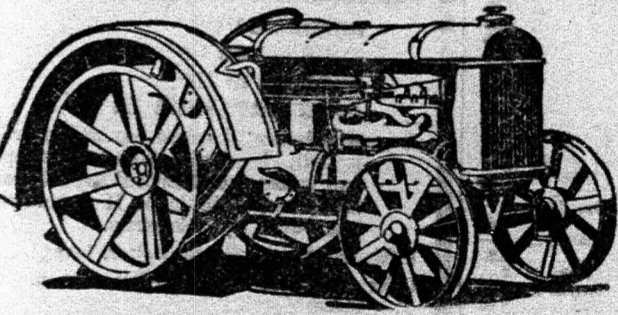
GAZDASÁGOK FIGYELMÉBE:

Tárcsásboronák, 8-10-es ekék

Losonci Gazdasági Gépgyár gyártm. **vetőgép** tolokerekes és kanalas rendszerűek, míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók. 1118
Kérjen árajánlatot!
SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi Részvénytársaság, Budapest, V., Rudolf-tér 1. sz.

GOLYÓCSAPÁGYAK
minden méretben raktáron. Javítást vállalunk.
TRANZMISSZIÓBERENDEZÉSEK
tervezése és szállítása.
Mindennemű üzemszükségleti cikk.
JAUSZ TESTVÉREK Budapest, VI., Teréz-körút 37.
Telefon: 150-44 1507

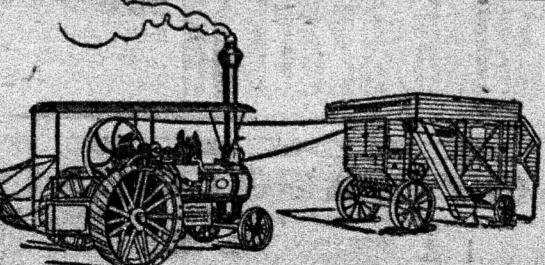

FORDSON-TRAKTOR

Kapható: **HALTENBERGER VILMOS**-nál, a "Ford"-gyárak autorizált képviselőjénél
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. sz.
Telefon: 66-15 • Sürgőnycim: **Wilford Budapest**
A Fordson-tractort szánt, hajt, vontat petróleummal. A legolcsóbb univerzális gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve. **Raktárról azonnal** szállítható. **FORD-teherautó pótkocsival 3 tonnára.** Az autó ára 79 millió korona.

Mezőgazdasági gépek és eszközök, ekék, boronák, vetőgépek, szecs kavágók, répacavágók, kukoricamorzsolók, teljes cséplőgarnitúrák
MOTOROK, MALMOK
Wohanka és Társa Utóda R.-T. Minta-raktár Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76. Kérjen árajánlatot!

Amerikai módszerrel készült **tűkőrcél kormány-lemezes egytemes acélekeket,** gőz- és motoros ekékhez beküldött minta szerint készített szántóvasakat, acélboronákat, sima és rögtörőhengereket, fogatos kapákat, szecska- és répacavágókat, kukoricamorzsolókat, szabatosan működő **AGRAR-DRILL vetőgépeket,** szőlő-, cukorrépa-, burgonya- és gyümölcsfa-permetezőket, az **ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T.** gyárában készült **cséplőgarnitúrákat,** gőz- és benzinlokomobilokat, gőzmagánjárókat, gazdasági malmokat, **szivógáz-motorekat** 160 lóerő teljesítményig a legjobb kivitelben ajánl

az **AGRARGLOBUS**
MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 1137
Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.
Távíráti cím: **AGRARGLOBUS BUDAPEST**
TELEFON: József 153-54, József 153-76 és József 125-79

